SINIMUSTA

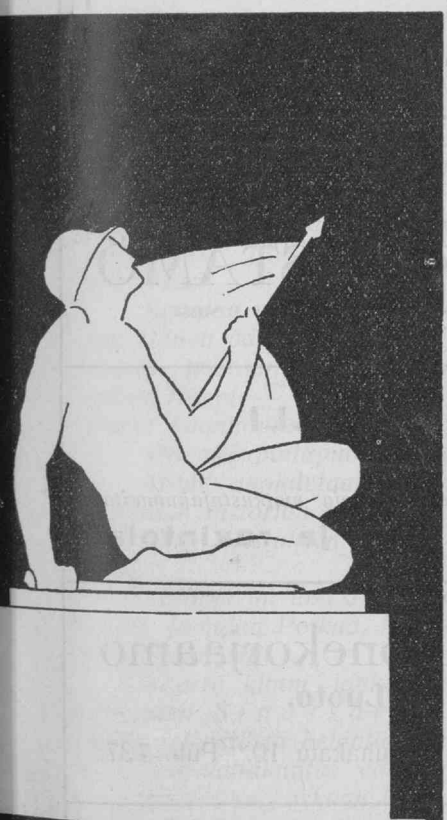

SINIS VELJENI, KUN
MINÄ KUOLEN,
MINÄ HEILUTAN
TAPPARAA....!!

„On käskymme tää: päin seistä itätuulien ulvontaa. . . ."

N:o 3 Helmikuun 8 p:nä 1935

Taskukelloa

valitessanne on taloudellisinta ostaa laatukello

OMEGA

joka kestää miehen iän ja on ehdottomasti luotettava ja tarkka ajannäyttäjä.

Omega kelloja myyvät kellosepät kertovat Teille samaa oman kokemuksensa perusteella.

OSAKEYHTIÖ

HÄMEEN SANOMAIN

KIRJAPAINO
ROTATIOPAINO
KIRJANSITOMO

SUORITTAA KAIKKEA ALAAN KUULUVAA TYÖTÄ.
SUORITUS TÄSMÄLLISTÄ — HINNAT HUOKEAT

TIEDUSTELKAA HINTOJAMME!

HÄMEENLINNA, HALLITUSK. 24 — PUH. 65 ja 303

Kaikki tietävät

että myymme aivan erikoishintoihin: Aseita, Ampumatarpeita, Räjähdysaineita, Kesä- ja Talviurheiluvälineitä y.m.

Urheiluliike Toivonen ja K:ni.

Hämeenlinna. Paavonkulma, Puh. 361.

OY. HEINÄSEN KIVIVEISTÄMÖ

HÄMEENLINNA

RAITTIUS-HOTELLI

Hämeenlinna. Rantakatu 3.
Puh. 204 ja 205.

Siistejä, halpoja matkustajahuoneita.

Kahvila ja ravintola.

J. SEDERHOLM

Huonekalutehdas ja Ruumisarkkukauppa

Hämeenlinna. Saaristenkatu 11. Puh. 323.

Auto- ja Konekorjaamo

H. B. Luoto.

Hämeenlinna. Rauhakatu 10. Puh. 737.

Paavonkulman Kemikalikauppa

Kauppatorin varrella Suomalaisen Kirjakaupan vieressä.
Hämeenlinna. Puh. 551.

SUOSITTELEMME.

Hj. Salon Kultasepänliike

Hämeenlinna.

Raatihuoneenkatu 13. Puhelin 338.

SINIMUSTA

SINIMUSTA-JÄRJESTÖN LEHTI

Numero 3 — 8. 2. 1935

TOIMITUSNEUVOSTO: ELIAS SIMOJOKI / REINO ALA-KULJU
VILHO HELANEN / SAKARI VAPAASALO

TOIMITUS JA KONTTORI: HELSINKI, MIKONKATU 15. A.
Auki 11—15. Puhelin 20306

ALLAN VIRKKUNEN, vastaava toimittaja
JAAKKO SNELLMAN, toimitussihteeri ja taloudenhoitaja

Sinapinsiemen.

Kynttilänpäivän teksti on sinapinsiemenestä, joka on kaikista siemenistä pienin, mutta joka, kun se on kasvanut, tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille.

Taivasten valtakunta on sinapinsiemenen kaltainen.

Sinapinsiemen on niin pieni, että se ei kiinnitä niiden huomiota, jotka tähyävät valtavia mittasuhteita, sellaista, mikä joltakin näyttää. Jos se on pöydälläsi, sinä puhallat sen pois, niinkuin tomuhiukkasen. Jos se on tiellä, et huomaakaan, kun tallaat sen jalkojesi alle.

Sinapinsiemenen voiman ja suuruuden salaisuus on siinä, että se kätkee itseensä e l ä m ä n.

Siemen saa tilaisuuden osoittaa, mikä valtava voiman määrä siihen sisältyy: »mies otti ja kylvi sen peltoonsa». Ja siitä kasvaa puu, joka uhmaa myrskyjäkin ja tarjoaa taivaan linnuille suojaisan pesimispaikan.

Jumalan valtakunta sisältyy Kristukseen. »Hän oli niin ylönkatsottu, ettei kenkään kehdannut katsoa Hänen päälleen», toteaa jo profeetta Jesaja. — Moni ei kehtaa eikä kerkiä katsoa Häneen, huomata Häntä tänäkään päivänä. On muka muuta tärkeämpää, suurempaa, kunniakkaampaa. Moni vieläpä tallaa Hänet — toiset tietoisesti, toiset näkemyksen puutteesta — jalkojensa alle; ainakin »puhaltaa» Hänet huomiopiiristään syrjään. Hän on liian pieni, mitätön.

Mitenkä pintapuolista, mitenkä sokeata?

Mihin unohdetaan Hänen valtakuntansa historian, ihmiskunnan historian ja lukemattomien ihmissydänten historian todistus?

Ken Kristuksen ja Hänen valtakuntansa ylönkatsoo, se ylönkatsoo e l ä m ä n, se on kuoleman oma.

»Elämä on ilmestynyt ja se elämä on Jumalan Pojasta. Kellä on Poika, hänellä on elämä; kenellä ei ole Jumalan Poikaa, hänellä ei ole elämää.»

Sinimusta!

»Tartu kiinni iankaikkiseen elämään!» Anna »sinapinsiemenelle» tilaisuus osoittaa voimansa itsessäsi! S i n u s s a k i n se kasvaa puuksi, jonka suojassa kaikki hyvä, jalo ja kaunis versoo. Sen puun lehvistöstä helähtää kirkkaimmin suvilintujen laulu. Sinäkin osaat silloin virren:

Sun valtakuntas' vahva on,
Ei voi se koskaan laata — —

L. P. TAPANINEN.

Kansalliseen ylösnousemukseen.

SM:n päällikkö Elias Simojoki.

Täällä Helsingissä on eletty kansallisen innostuksen aikoja. Se joka on nähnyt näinä päivinä tuhansien ylioppilaiden kulkueet kadulla palavat soihdut käsissä, kuullut heidän nuorta lauluansa, seurannut sitä sotilaallisen tarkkaa organisatoorista työtä, jota he ovat tehneet sen suuren koneiston käyntiin saamiseksi, jonka tuloksena nyt maakuntien miehet saapuvat Helsinkiin, on tullut vakuutetuksi siitä, että ylioppilaiden keskuudessa eletään ihmeellisen innostuksen aikaa. — Tämän innostuksen laineet ovat lyöneet läpi Suomen kansan syvien rivien, ylioppilaiden herätyshuuto ei ole turhaan kaikunut, Suomen kansan historiaan on se psykoloogisen hetki koittanut, jolloin se herätyshuuto on havahduttanut hereille nukkuvat tunnot. — Kuitenkin ihmeellisintä on, että tämä kansallinen innostus on tunkeutunut Töölön linnan paksujen muurienkin läpi, niin että sen sisällä ovat lyöneet veljenkättä keskenään taistelleet kansalliset voimat, luvaten liikutetuin sydämin seistä yhtenä miehenä tämän kalliin asian puolesta.

Seison Helsingin asemasillalla. Nyt lähtevät junat vyörymään pohjoista kohti, junat täynnä nuoria ylioppilaita. He hyvästelevät vaunujen portailla nuorin, jäntevin jäsenin, ilma on täynnä kirkkaita, iloisia huutoja, valkoiset ylioppilaslakit liehuvat. Laulu toisensa jälkeen kajahtaa talviseen ilmaan, pohjalaisten lauluja, savolaisten ja karjalaisten, **»Nouse riennä Suomen kieli».** Ylioppilaat lähtevät viemään **kansallisen herätyksen viestiä** maakuntiin Lapin raukoille rajoille asti.

Viimeinen juna häipyy vähitellen näköpiiristä. Noin lähtivät kerran, melkein täsmälleen 17 v. sitten junat myöskin liikkeelle, sillä kertaa kuitenkin **etelää** kohti. Ne junat olivat myöskin niinkuin nämä täynnä nuoruutta, nuoruudenuskoa ja vapaudenrakkautta. Muistan sen lähdön kuin eilisen päivän. Oulun asemasillalla kastui kyynelistä monen äidin tai sisaren poski, mutta vaununsilloilta ja ikkunoista kurkottautui innostuksesta hehkuvia kasvoja ja ilmaan kajahti nuorten hampaiden lomitse sotalaulut. — Sama innostus kuin nyt, sama, nuori itsensä unohtava usko. **Siltä** matkalta palasi moni kalvennein poskin veren tihkuessa sideharsojen välistä, monen silmää varjosti kuoleman ikuinen yö. **Mutta he palasivat voittajina.** Nämä palaavat myös takaisin pääkaupunkiin voittajina **aseettomasta** taistelusta, sillä he ovat taistelleet **hengen tulella.** Mutta molemmissa tapauksissa on voittanut **nuoruus** ja voittanut sen **usko.**

Me, jotka olemme seuranneet näiden päivien tapahtumia välittömästi ja läheltä, olemme tunteneet, että jotakin erikoisen merkittävää on tapahtunut suomalaisen kansallisuuden historiassa. Kuitenkaan ei näissä tapauksissa välittömästi mukanaollut voi vielä tällä hetkellä niiden historiallista merkitystä täysin tajuta. Historian kirjoittajan perspektiivistä havaittuna ne tullaan kerran arvioimaan täyteen arvoonsa, ja silloin ne merkitään aikakirjoihin tapahtumina, joille vetää vertoja kansallisen herätyksemme historiassa vain suuren J. W. Snellmanin herätyshuudon aiheuttama ensimmäinen kansallinen ylösnousemusaika.

Helsingissä, helmikuun 1 p:nä 1935.

Elias Simojoki.

Karjalan kärsivä kansa.

»Sinimusta»-lehden tämän vuoden ensimmäistä numeroa selaillessani on katseeni kiintynyt kirjoitukseen »Karjalan hätä ja me» ja kun lukee mainitun kirjoituksen, niin täytyy sanoa: Suomen nuoriso, sinimusta nuoriso on taaskin osoittanut ymmärtävänsä kärsivän heimonsa hädän, osoittaen jakavansa pakolaisten kanssa ne kärsimykset, jotka Karjalan kansaa ovat kohdanneet.

Suomen nuoriso on jo ennenkin osoittanut, miten se suhtautuu Karjalan heimon hätään ja tällä suhtautumisellaan se on voittanut ja täysin ansainnut pakolaisten täydellisen luottamuksen, ja siksi pakolaiset iloitsevatkin jokaisesta mainitunlaisesta kirjoituksesta, jokaisesta hetkestä, jonka saavat viettää sinimusta-nuorison parissa, sillä he tietävät silloin saavansa osakseen vilpitöntä osanottoa suuressa surussaan ja ymmärtämystä, jota niin harvoin muulta taholta on pakolaisuusaikana heidän osakseen tullut. Karjalan kansan suru pitäisi olla yhteinen koko Suomen kansan suru, mutta sitä se ei vielä tällä hetkellä ole.

Alussa sanoin, että Suomen nuoriso on ennenkin osoittanut uhrivalmiuttaan Karjalan kysymyksen ollessa vaakalaudalla. Näiden sanojeni tähden on minun palattava yli kolmetoista vuotta ajassa taaksepäin. Kolmetoista vuotta on lyhyt aika kansojen elämässä, mutta pakolaiselämää mittapuuna käyttäen se on verrattain pitkä aika. Siinä on ollut monta kesää, jotka pakolaisen mielestä eivät ole kesältä tuntuneet, siinä on ollut monta syysyötä, jolloin tuska on kirvellyt sydäntä, on vierähtänyt monta talvea, jolloin ei ole saatu samota valkoisiin pukeutuneissa, jylhän juhlavissa kuusikoissamme. Monta toveria kätkee jo tuonen tuntematon tummuus. Ollaan hajalla kautta Suomen, mutta suuret määrät on taistelutovereita myöskin Suomen rajojen ulkopuolella, Siperiassa ja Hiipinän pakkotyöleirillä tsekan orjina nääntymässä. Mutta Suomen nuorisoa ja Karjalan ryysyistä kansaa on yhdistämässä nälässä ja veressä vahvistettu aseveljeys, sama suuri päämäärä, jonka eteen olemme kerran kaikkemme alttiiksi panneet.

Yhä uudelleen ja uudelleen, aina voimakkaampina ja voimakkaampina palautuvat mieleen muistot eletystä ajasta, muistot niistä viluista ja siitä nälästä, joita kärsittiin Karjalan hangissa, pakkasen puolialastonta ruumista runnellessa, muistot valvotuista öistä tähtisen taivaan alla, jolloin revontulet pohjolan yöllistä taivasta valaisivat, muistot kiväärien paukkeesta, vihollisen luodin vihlovasta virrestä, muistot pakoon pyrkivän kansan tuskasta, voihkinasta ja paljosta, paljosta muusta. Mutta elävimmät muistot niistä urhoista, jotka vuodattivat verensä Karjala-emon poveen. Heidän hautojaan eivät marmoripatsaat korista, mutta heidän kuvansa säilyy elävänä meidän itsekunkin sydämessä.

Nämä olivat niitä aikoja, jolloin Karjalan korvessa välkkyi nuotio, jolloin korven kansa kävi asekädessä satavuotista vainojaansa vastaan, uskossa uuden ajan koittoon, nämä olivat niitä aikoja, jolloin pilkahtivat merkkitulet Karjalan vaaroilta, aikoja, jolloin Suomen nuoriso lähti rajan taakse herkän heimonsa sorronkahleita katkomaan. Nälkä ja vilu uuvutti lumisiin erämaihin nuo pienet sissijoukot, jotka ryysyisinä, raskain sydämin palasivat Suomeen. Mutta nämä Suomen nuorukaiset ja ryysyiset, kidutetut karjalaiset olivat suur-suomalaisen aatteen esitaistelijoita sellaisella hetkellä, jolloin tämän maan hallitus veti Suomen lipun alas Repolassa ja Porajärvellä. Nyt kuuluu Karjalan kuolinlaulu itäisen rajan takaa, ja mitä tekee tämän maan kansa. . .?

Karjalan kansan rippeet, jotka tänne ovat pelastuneet hävitykseltä, eivät ole vielä menettäneet toivoaan kansansa vapautumisen hetkestä. Alussa mainitsemani kuva Suomen nuorison ja karjalaisten solmiamasta liitosta antaa voimia kestämään kovimmatkin koettelemukset. Mutta on vielä muitakin voimanlähteitä, jotka kannustavat karjalaisia olemaan sitkeitä taistelussaan. On ihana menneisyys, jolloin salojen rauhaa nauttien esi-isät kalanluista kanneltaan soittivat. Tämä on kuva, joka kannustaa näyttämään maailmalle, että se kansa elää, jonka juurista on suomalainen kulttuuri voimansa imenyt, josta runoilijakin sanoo:

»Ei orjaks' sortua saa, ei voi
ikivirsien heimo herkkä.
Sen hengestä henkemme juuret joi,
sen vieläkin kukkivi kerkkä.
Se maassa laulun ja kantelon
vapauttaan laulava on.»

Tämä on se kuva, jota Suomen suku ei voi hä-

Työläisnuoriso ja sinimustat.

Sinimusta
Paavo Hämäläinen.

Jotkut työläisnuoret väittävät marxilaisjohtajien antaman käskyn mukaan, että he eivät voi toimia samalla rintamalla »herrasnuorison» kanssa. Tämä väite on suorastaan perusteeton, ainakin mikäli se tarkoittaa meitä sinimustia. Me emme ole mikään puolue, vielä vähemmän herraspuolue emmekä tahdo eroittaa työläisnuorisoa emmekä maalaisnuorisoa eri karsinoihin muusta nuorisosta. Sinimusta-järjestöhän on kaikkien nuorten yhteinen järjestö, niiden nuorten, jotka haluavat olla mukana siinä suuressa taistelussa, joka on suunnattu puolueiden hajanaista rintamaa vastaan Isänmaan tulevaisuuden nimessä. Itse työläisenä voin sanoa, että juuri sinimustatyöstä olen saanut parhaimman innostuksen ja virkistyksen arkitöitteni lomassa. Sinimustat, meille kuuluu herätyspasuunan puhaltaminen nuorisolle, meille kuuluu kansamme koko nuorison nostattaminen nautinnonhumusta ja aatteettomuuden unesta. *Meille juuri kuuluu lyödä veljenkättä työläisnuorille,* jotka jo pienestä pitäen on eroitettu puoluekarsinaansa, karsinaan, jossa ei tehdä muuta kuin kiihoitetaan nuoria herravihaan. Mutta nämä nuoret eivät edes ole tietoisia siitä, mihin heitä viedään ja miksi heidän pitää vihata. Sinimustat, meidän sotahuutomme kuuluu: Kaikki meidän riveihimme, joitten marssin päämääränä on onnellisen Suomen rakentaminen ja Suur-Suomen luominen! Katsomatta siihen, kuka on työläinen, kuka maalainen, kuka »herra», kaikille nuorille meidän tulee huutaa tätä kutsuamme. Emmekä me saa jäädä laskemaan, kuinka paljon se vie meidän omaa aikaamme. Voimiamme säästämättä meidän tulee taistella koko Suomen nuorison sielusta, niin kauan, kunnes tämä taistelu kerran on viety lopulliseen voittoon. Karjalan ja Inkerin hätä olkoon meidän kannustajanamme tässä taistelussa.

»Sinimustat, puhtain innoin
rivit tiiviiksi marssikaa.
Lujin, rautaa läikkyvin rinnoin
me tahdomme rakastaa
tätä maata, kunnes lyöty
vihamies on viimeinen.
Suur-Suomea viel' ei myöty.
Vala tää on sydänten.»

Paavo Hämäläinen.

---

peään saattaa, vaan jonka se kerran on nostava kunniansa kukkuloille.

Suomen sinimusta-nuoret! Älkää väsykö tekemästä työtä Karjalan heimon hädänalaisen aseman hyväksi!

Kolmentoista vuoden takaa minä tahtoisin vielä tuoda katseltavaksenne kuvan, jotta se olisi yhtenä kannustimena teidän suuressa työssänne, ja että se omalta osaltaan olisi liittämässä meitä yhdeksi kokonaiseksi kansaksi, sillä tuon kuvan emme suinkaan soisi koskaan heimomme elämässä uudistuvan:

On helmikuinen yö. Pakkanen riehuu neljässäkymmenessä asteessa, ja pohjoinen viima halkoo avaraa jääkenttää. Se on aava Kuittijärvi, joka siinä avautuu eteemme viisikymmenvirstaisena, rannattomalta näyttävänä ulappana, vain viitoitettu talvitie sen yli viiruna näkyy. Pakkanen räiskyy, revontulet loimuavat! Jäistä kenttää vaeltaa ihmisjoukko, kuolema silmiensä edessä, kohti tuntemattomia kohtaloita kulkien. Mutta eivät he kaikki sen järven yli pääse. Pakkanen on kuoleman liittolainen ja ahnaasti se iskee hyiset hyppysensä ryysyisen rahvaan kimppuun. Sinne vaipuu vanhus tien oheen, sinne nuori vaimo lapsensa keralla, sinne kohvaan hyytyvät, jäävuoreksi kasvavat. . ., kuuluu vain hiljaista tuskan voihkinaa, jota eivät toisetkaan mieroon menijät lievittää saata.

Se oli Karjalan kansa, se oli meidän kansamme, joka vainolaisen kostoa pelästen oli kotinsa jättänyt ja samosi satavirstaisia taipaleita, kuoleman kylmä enkeli hartioillaan, tietämättään tiensä päätä, tuntematta turvapaikkaansa, armosta suojaa anoen, vieraan lieden lämpöä rikki revityn ruumiinsa ja sirpaleisen sielunsa sulattimeksi ruikuttaen. . .

V. O. J.

Junkkari.

„Sinimusta"-lehti v:lta 1917—18.

Lehtori Reino Ala-Kulju.

8 §.

»Päämaalina, paitsi Suomen itsenäisyyttä, suomensukuisten kansojen yhdistäminen.

9 §.

Perustaa muille paikkakunnille klubeja, joilla on samat pyrkimykset.

10 §.

Ehdoton päättäväisyys, jatkuva toiminta ja tarmo vievät asiamme voittoon.»

Näin määritellään »Junkkarien» tehtävät siinä sääntöjen kappaleessa, joka jälkipolville on säilynyt. Sinimustat tuntevat ainakin osittain Lapuan junkkarien itsenäsyysklubin toiminnan. Onhan tuo koululaisseura, 20:n pojan muodostama, ollut innoittajana v:n 1930 Sinimusta-järjestön syntymiseen Lapualla. Rehtori Hilja Riipinen on tätä koululaisseuraa kuvannut »Junkkari»-nimisessa pienessä näytelmässään, jota vieläkin lienee saatavissa Etelä-Pohjanmaan Lotta-piiriltä Seinäjoella. »Hakkapeliitta» on myöskin julkaissut eräitä kuvauksia Junkkarien toiminnasta. Sellainen on myöskin IKL:n joulussa v:lta 1933 allekirjoittaneen laatimana. Parhaiten kuvaavat Junkkarien aatteita Junkkari-lehden omat kirjoitukset, jotka seuran jäsen Lauri Vihantola uskollisesti on säilyttänyt. Annamme siis Junkkarien itsensä puhua:

MINKÄ VUOKSI ME TOIMIMME?

Vain kehittyäksemmekö sotatekniikassa ja lietsoaksemmeko pieneen piiriimme innostuksen tulta? Ei! Meidän on omaksuttava korkeat päämäärät. Meidän on laajakantoisesti, voittamalla mahdottomimmiltakin näyttävät esteet, pyrittävä toteuttamaan ihaninta aatetta, mikä voi Suomen nuorukaisen otsan seppelöidä, nimittäin aatetta yhdistää kaikki Suomen heimot saman, ylvään leijonalipun alle. Meidän on, uhraamalla nuorten hurmeittemme kiivain sykintä, uhraamalla nuoruutemme tuli, sitkeästi, kylmästi, tunnottomasti, stoalaisella tyyneydellä taisteltava idän barbaareja vastaan.

Meidän on koko maailmalle näytettävä, miten laajaksi kasvaa suomalainen valta.

Vannokaamme niiden nuorukaistemme nimessä, jotka vertaan vuodottaen taistelevat etelän tappotanterilla, vannokaamme niiden nimessä:

Viimeinenkin henkäyksemme olkoon kirous idän verikoirille!

Junkkari N:o 1.

ONKO SUOMEN KANSA HUKKUVA?

Hirmujen hirveinä hetkinä painost' ehkä monenkin kansalaisen sydäntä Suomen kohtalo. Se väikkyi niin synkkänä, niin kammoittavana, sillä olihan onnemme, tulevaisuutemme venäläisten pistimien kärjessä. Kaikki näytti niin painostavalta. Tuntui, kuin olisi kohtalo pirullisen ilkkuvasti huutanut:

— Tulevaisuutenne on oleva se, että jälleen painutte korpien kätköihin kuolemaan. Joka tapauksessa tulette orjina maassa matelemaan ja tyrannin jalkoja suutele-

Keskinäinen **Hämeenläänin Palovakuutusyhtiö**
myöntää Hämeen maakunnassa edullisimmilla ehdoilla palovakuutuksia.
KONTTORI Hämeenlinnassa. PUHELIMET: 141 ja 144.
ASIAMIES Hämeen jokaisessa pitäjässä.

maan. Te olette luotu kahleita kantamaan ja ryssänlimppua syömään. Miksi pyrittekään vapauteen, kun ette kumminkaan sen merkitystä ymmärrä. Turhaan te toivotte, sillä orjina te kuitenkin kuolette!

Näin kaikui kohtalon pilkka. Kaikui kuin ruoskan isku paljaalle iholle. Poltti ja kirveli. Sitä ei tahtonut uskoa ja näytti se kuitenkin todelta. Riehuihan maassa mitä helvetillisin veljesvaino. Kaikki, mikä oli pyhää, suurta ja ylevää, poljettiin lokaan, saastaisin jaloin tallattiin. Kaikki, mikä oli alhaista, saastaista ja inhoittavaa, koroitettiin kunniapaikalle ihmisten palvottavaksi. Suomen tulevaisuuden rakennusta revittiin pala palalta maahan. Oliko tuo rakennus sortuva. Oliko sortuva ihana unelma, jota kansa vuosisatoja oli unelmoinut. Emmekö koskaan saisi nauttia vapaiden tuulien viihdyttävästä rauhasta. Kohtalo näytti sanovan:

— Ei, ei koskaan unelmanne toteudu, ette koskaan saa hengittää keuhkoihinne vapaata ilmaa.

Mutta me emme tyydy tähän, emmehän, junkkarit? Nouskaamme nuoren intomme voimalla taistelemaan niin nurjaa kohtaloa vastaan. Myrskytuulen vimmalla kiitäkäämme kohti kaukaista vapauttamme ja näyttäkäämme, että vielä pystyy Suomen mies kahleensa katkomaan. Me junkkarit tahdomme elää vapaina.

Luvatkaamme humiseville saloille, laajoille lakeuksille, ja siintäville selille, että elämäntyömme uhraamme Vapaudelle. Luvatkaamme tämä, ja me voitamme. Ei valhe ja vääryys voi kestää kevään riehahtavaa voimaa. Taistelkaamme! Jos me kaadumme, tulee toisia, jotka kostavat kuolemamme. Huutakaamme vapauden aatetta maailmalle. Jos huutomme vaikenee, jatkavat toiset. Kirotkaamme sortajia! Kun kirouksemme lakkaa kuulumasta, jatkavat jälkeentulevat. Ja Suomelle koittaa vapaus ja varmalla äänellä voimme sanoa:

— Suomen kansa ei ole hukkuva!

Hurukorven hulikaani.

VALLOITTAMAAN.

Junkkarit! Olen varma, että meidän rinnoissamme uinuu toiminnan tarmo. Herättäkäämme se! Valmistautukaamme suureen tehtävään, joka meitä odottaa. Junkkarit! Omaksukaamme uusia aatteita, uusia päämääriä. Aloittakaamme luoda uutta Suomea ja uutta maailmaa ja historia tulee kertomaan meistä sukupolville, jotka tulevat elämään tuhansia vuosia jälkeemme. Kaksikymmentä kuolematonta nimeä tulee elämään ikuisesti Isänmaamme sointuvan nimen rinnalla.

Meidän on aloitettava työ, joka tähtää siihen, että Suomen kansa nousee ja levittää valtansa Venäjän aroille ja Aasiaan.

(Junkkari. N:o 5. II. 12. 17.)
»Istu ja Pala.»

NOUSKAA TÄSTÄ HETKESTÄ.

Nouskaa junkkarit! Nouskaa tästä hetkestä! Vannokaa vala! Verivala Isänmaalle. Ja vapauden aatteelle. Nouskaa kuin yksi mies, rinnassa viha ja huulilla kirous! Nouskaa kostamaan, sortakaa tyrannit! Eikö vihanne kiehu, eikö sisunne paisu, kun näette noiden verenimiöiden imevän mehua maastanne? Nouskaa tästä hetkestä. Tarttukaa kalpoihinne ja peitsiinne ja tappakaa nuo sikiöt. Ostakaa verenne hinnalla vapaus.

Kautta vuosisatojen on Suomen mies noussut taisteluun siellä, missä oikeutta on sorrettu. Siellä missä vapauden puolesta on taisteltu, on taistellut suomalainen. Siellä, missä vääryyttä vastaan on sodittu, on sotinut suomalainen. Katsokaa historian lehtiä. Tutkikaa menneitä vaiheita, ja näette kaikkialla suomalaisen seuranneen vapauden lippua. Oletteko te kahdennenkymmenennen vuosisadan nuorukaiset huonompia kuin isänne? Ette! Ja siksi nouskaa tästä hetkestä.

Nouskaa, sillä teillä on oikeus! Ajakaa sortajat pois. Mutta älkää jääkö tähän. Rientäkää halki Venäjänmaan Siperian jäisille kentille. Virittäkää vapauden laulunne heimojemme laajoille asunsijoille. Antakaa heimolaiskansoillemme uutta intoa ja tarmoa olemassaolonsa taistelussa ja he yhtyvät uuteen lauluun, vapauden lauluun ja he seuraavat mahtavan Suomen suurta armeijaa.

Sytyttäkää nuotiotulenne Tyynen valtameren rannoille ja hallitkaa maailmaa. Ja te voitte kaatua sankareina ja muistonne elää kansojen seassa vuosisatoja vuosisatojen jälkeen.

(Junkkari. N:o 5. II. 12. 17.)
»Tuli ja Leimaus.»

VAPAUTEEN.

Vuosisatoja on Suomi kahlehdittuna kärsinyt vieraan sortoa. Vuosisatoja on se ollut painettuna unhoituksen yöhön. Se on kärsinyt ja se on kestänyt tämän sorron, sillä se oli niin tottunut orjan ikeeseen. Vieraan sorron painamana se yhä enemmän ja enemmän mukautui kohtaloonsa, se tylsistyi, se menetti intonsa ja tarmonsa. Siitä oli tullut orja. Maailman temmellyksissä, vapauden aatteiden kirkkaina lieskoittaessa, se on säilyttänyt orjan mielensä. Se ei ole rohjennut tarttua onnensa purren peräsimeen, vaan on se vavissut, se on peljännyt. Suomen kansa on tullut heikoksi. Mutta sen täytyy nousta, katkoa kahleensa ja luoda uutta Suomea, uutta mahtavaa Suomea, jonka rajoilla ei ääriä ole. Kuulkaa, Junkkarit, huutakaa mahtavaa vapauslaulua kansalle ja se herää, se puistaa pois vuossataiskahleensa, se nousee, se ryntää, se voittaa. Tarttukaa leijonalippuumme ja viekää se taistelusta taisteluun, voitosta voittoon. Kautta hurmekenttien on sitä lennätettävä myrskyn lailla maailman

I luokan kahvila-ravintola
Musta Karhu
Keskuskatu 7

Aamiainen klo 10—15. Smk. 10:—
Päivällinen „ 16—19. Smk. 12:—

Mustan Karhun halpa-ateria 6:—.
4—10 mk:n annoksia koko päivän.
Kahvia kupittain klo 8—13.

Kapellimestari Eino Raition orkesteri soittaa joka päivä klo 13,30—15, paitsi lauantaina klo 14—15,30. Illalla klo 20—23,30.

taistotanterille. Tarttukaa jäntevin käsin pyhään lippuumme, ja älkää ennen uupuko, kuin olette sen kastaneet jäämeren ärjyviin aaltoihin. Ei ennen, kuin liehuu se Aasian aroilla, Tyynenmeren aavoilla ulapoilla. Ja kun sen olette tehneet, kaikuu Suomen vapauslaulu mahtavana, jylisevänä riemulauluna kautta maailmojen.

Te kaksikymmentä sankaria, älkää väsykö, vaan nouskaa taisteluun! Teitä seuraa tuhannet ja taas tuhannet, ja te valloitatte maan. Te olette silloin näyttäneet, että vielä kykenee Suomen mies nousemaan vuossataissorron alta. Kykenee voittamaan ja kaatumaan sankarina.

(Junkkari» N:o 5, 11. 12. 17.)
»Tuli ja Leimaus.»

KAUNIS ON KUOLLA KUN JOUKKOSI EESSÄ? URHONA KAADUT, TAISTELLEN PUOLESTA MAAN? PUOLESTA HEIMOSIKIN?

(Sankarina Tampereen edustalla joukkonsa eessä kaatuneen Paavo Sarparannan kirjoitus.)

Näillä sanoilla alkaa tuo kuuluisa »ateenalaisten laulu». Heidän ohjeensa oli: kaatua sankarina taistelussa, tai palata sieltä voittajana. Ateenalainen äitikin lausui, antaessaan sotaan lähtevälle pojalleen kilven: »Palaa sen päällä, tai sen kanssa». Siis: kuole, tai voita. Muuta mahdollisuutta ei saanut olla. Ateenalainen ei milloinkaan saanut paeta, eikä väistää vaaroja. Kuumimpaan otteluun tuli hänen rientää ylpeänä, ilomielin, kilvan toverinsa kera. Jos hän silloin tapasikin kuoleman, niin oli se suurin kunnia, mikä hänen osakseen saattoi tulla. Hänen omaisensa voivat iloita siitä, että hän jo nuorena oli saanut uhrautua Isänmaalleen. Sillä: »Nuorukaiselle kuolla kuuluu, kun hällä vielä, kutreissa tuoksuavat, nuorteat kukkaset on». Kun vaara uhkasi maata, nousivat he, kuin yksi mies, taistelemaan synnyinseutunsa ja omaistensa puolesta. Monta kertaa suurempi vihollisjoukko ei voinut heitä kukistaa, niin kauan kuin heillä vielä oli tarmoa, rohkeutta, uljuutta, niin kauan, kuin heillä oli hehkuva rakkaus maahansa ja kansaansa. Ja jokainen ateenalainen oli tässä suhteessa mitä voimakkain sankari, sillä hänellä riitti tuota teräksistä tahtoa sotilaan hyvine arvoineen aivan ehtymättömästi.

Mutta eikö tuon laulun sanat kaiu kaikille innostavina, rohkaisevina, — meillekin, me nuoret junkkarit. Eikö Isänmaa meiltäkin vaadi kaikkeamme, nuorta, kukkeaa, toivorikasta elämäämmekin, jos niin tarvitaan? Vaatii, ja sillä on oikeus sitä vaatia. Me olemme sen lapsia, se on meidät kasvattanut, ja toivoo meistä kunnon kansalaisia, oikeita Isänmaan poikia, jotka nyt, huutavan tarpeen vaatiessa, puolustavat sitä henkeen ja vereen asti. Etumaisina täytyy meidän olla sen suojelusjoukossa, eikä arkoina, toisten turvissa, aina valmiina pakenemaan vaaran uhatessa. Sankareiksi täytyy meidänkin pyrkiä, vaikkakaan emme tuota nimeä saavuttaisi, niin omassa sydämessämme kuitenkin tietäisimme kaikkemme antaneemme.

Meitä on vielä vähäinen joukko, mutta yhdistäkäämme kaikki saman, vapauden, vaikka kuinka verellä tahratunkin, lipun alle, ja niin me karkoitamme ryssät pois. Siinä lähin päämaalimme.

»Eespäin voittaen siis, te sankarit vahvat ja nuoret, väistymys mielestä pois, pelvosta tunnetta ei.»

»Marsu.»
R. Ala-Kulju.

Tartu lujasti ruorin varteen!

(Valapuheesta.)

Epäilijät ja pessimistit kysyvät: mitä elämä on? — ja vastaavat siihen itse: ei mitään. Elämä ilman Isänmaata ei todella ole mitään, se on harhailemista, joka ei vie määränpäähän. Mutta kun ottaa Isänmaan siksi johtotähdeksi, jota kohti ohjaa, niin ei milloinkaan tarvitse pelätä eksyvänsä.

Me seuraamme monia muita johtotähtiä, mutta emme sitä. Me seuraamme kirkuvanräikeitä valoreklaameja, jotka kiehtovat, jotka kutsuvat: *»Viimeinen uutuus! Tulkaa katsomaan!»* Ja me menemme. — Kerrotaan, että soilla joskus näkyy eräänlaisia valoilmiöitä, joita nimitetään virvatuliksi. Ja kerrotaan, että ihminen sellaisen tulen nähtyään joutuu kiihkon valtaan; hän lähtee tarpomaan upottavaa suota *ottamaan* sen, joka siellä loistaa. Hän saapuu sen luo — mutta siinä ei olekaan mitään, valo on hävinnyt. Mutta vähän matkan päässä taas loistaa virvatuli; ja niin sanomattoman viehkeänä ja kutsuvana se loistaa pimeällä mättäällä, ja niin lähellä se näyttää olevan, että sokaistu ihminen *taas* lähtee sitä tavoittamaan. Ja niin hän ajaa takaa petollista virvaliekkiä, kulkeutuen yhä kauemmaksi ja kauemmaksi. . .

Samanlaisia virvatulien takaa-ajajia mekin olemme. Petollisia johtotähtiä mekin seuraamme, kunnes huomaamme, että olemme menneet jo liian kauas. Huomaamme, että elämämme on hukkaan eletty: olemme pitkän matkan kulkeneet, emmekä kuitenkaan mihinkään tulleet, olemme koko elämämme etsineet, mutta mitään tallettamisen arvoista emme ole löytäneet.

Sinimustat! Te tiedätte, missä on oikea suunta

N. Kaukomaan
RADIOLIIKE
Hämeenlinna. Linnank. 4. Puh. 819.
Alallaan paikkakunnan ainoa erikoisliike.

Varatuomari
Ilmari Talvitien
Asianajotoimisto
Seinäjoki, Puh. 278

Sinimustat hyökkäysretkille!

Toimittaja
Veli Kaakinen.

Allekirjoittanutta on pyydetty lyhyesti selostamaan jotain »erikoisuutta» Seinäjoen Sinimustain syystoimintakaudelta. Mielelläni kirjoitankin muutamasta erinomaisesta taistelumuodosta, jonka jokainen SmPo heti omaksunee työmuodokseen, ellei ole jo sitä aikaisemmin tehnyt.

Viime syksynä paikallisosastomme järjesti erittäin runsaasti ulkopitäjiin n.s. *hyökkäysretkiä,* joilla oli sangen innostava ja SM-aatetta valaiseva vaikutus. — Lukuisista pitäjämme ulkopuolelle suoritetuista retkistä huolimatta jäi meille aikaa *hyökätä oman pitäjämme eri osiin alaosastoittain.* Tällaisia valistustilaisuuksia järjesti kukin Ao yhden, ja ne onnistuivat erittäin hyvin. — Tavallisesti kukin Ao huolehti koko tilaisuuden järjestämisestä ja hankki myös huoneiston saatuaan tietää, mihin päin pitää hyökätä. Tuollaiset retket ovat myös erittäin sopivia oikeiden »agitaattorien» löytämiseksi keskuudestamme, sillä siellähän moni hiljaisempikin sinimusta rohkenee esiintyä.

Jos otamme huomioon koko viime vuoden pitäjämme eri osiin järjestetyt hyökkäysretket ja laskemme yhteen niissä olleet innokkaat, kaikkia kansan kerroksia käsittävät kuulijat, niin saamme kokoon lähes 1,000 henkeä. On varmaa, että tuohonkin kuulijakuntaan on nuorten esitykset jättäneet erittäin syvän vaikutuksen, ja voisinkin esittää suorastaan vastustajiemme kiittäviä lausuntoja, jotka ovat päässeet »lipsahtamaan» heidän huuliltaan reippaitten esitystemme innoittamina.

Ohjelmapuolesta haluaisin vielä mainita muutaman sanan. Tavallisesti sisälsivät valistustilaisuutemme puheita, kuorolaulua, lausuntaa, luentaa y.m. Toisinaan järjestimme IKL:n pääkysymysten, kuten työväenkysymyksen, selvittelyä riippuen etupäässä siitä, millaisessa paikassa k.o. tilaisuus oli.

Toivon lopuksi, että *jokainen SmPo aloittaa heti hyökkäysretkien muodossa oman pitäjänsä syrjäseutujen valloituksen suurelle, jalolle aatteellemme.* Ja sinä päivänä, jolloin sinimusta nuoriso Heimovirren sanoilla laulaa Suomen nukkuvan kansan lopullisesti hereille, on myös meidän suuri unelmamme toteutunut:

»Kuule, Herra Jumalamme,
Suomen suvun huokaus!
Käske koolle heimoamme,
anna sille siunaus!
Saata meidät yhdeksi
nousevaksi Suomeksi,
jolle armon päivä paistaa,
Herran pyhä sana maistaa!»

Veli Kaakinen.

---

ja päämäärä. Siellä ei ole kiehtovia reklaamivaloja ja sen vuoksi se suunta ei ehkä tunnu houkuttelevalta. Ehkä ajattelette, että sinne ehtii myöhemminkin. On väärin ajatella niin. *On aina vääjäämättä pidettävä oikea suunta.* Kun laiva, joka on raskaassa lastissa, ponnistelee kovassa tuulessa ja merenkäynnissä, on ruorimiehellä täysi työ pysyttää laiva oikeassa asemassa; usein voimakas mies saa panna kaikkensa, että laiva ei pääse kääntymään poikittain, jolloin se tuhoutuisi. Sinimustankin on toisinaan heittäydyttävä koko painollaan ruorin vartta vasten, kun virta alkaa painaa liiaksi syrjään. — Sinimustat, te tiedätte, missä on päämäärämme — sitä kohti ponnistakaamme! Ja kun suuri myötätuuli kerran tulee, laskettakaamme silloin täysin purjein!

Yrjö Syrjänen.

Keskus-Autola Oy.
Hämeenlinna. Puh. 432.
Hämeenlinnan piirin
FORD-myyjä
Ford varaosasto. Kumikorjaamo.

Uhrauksien kautta voittoon.

Piirteitä Saksan kansallisesta heräämisestä.

Eräänä päivänä saimme tilaisuuden tutustua suomalaiseen työmieheen, joka oli joutunut lähtemään työttömänä ollessaan vieraisiin maihin. Kierrellessään hän oli joutunut Saksaan kiivaimpana melskeitten aikana. Marxilaisuus oli luhistumaisillaan ja tuon kirotun aatteen kannattajat ryhtyivät usein tekoihin, jotka monasti päättyivät verenvuodatuksiin. Pyysimme vierastamme kertomaan noista päivistä, sillä olimme saaneet jo aikaisemmin kuulla, että hän oli joutunut toimimaan lähellä SA- ja SS-joukkoja, joiden horjumattomuus ja lujuus valmisti tien kolmannelle valtakunnalle.

Haastateltavamme SA-puvussa.

Suomalaisesta tuntui oudolta — alkoi vieraamme — kansallissosialisuen joukkojen kuri. Preussilainen ankaruus oli erikoisen silmiinpistävä SA:ssa ja SS:ssä. Niihin kuului pääasiassa nuoria, voimakkaita miehiä. Esimiestä puhuteltiin sotilaallisesti asennossa seisten. Koulutus oli ankaraa, ja vain parhaat miehet hyväksyttiin näihin erikoisjoukkoihin. Kun SA tai SS marssi, marssi hyvinkoulutettu sotilasosasto. Kun ne kävivät poliittiseen taisteluun, näki heti, että noiden miesten *täytyy* voittaa. He tahtoivat antaa koko elämänsä Saksalle ja sen suurella johtajalle, Adolf Hitlerille. Päättäväisyys ja lujuus kuvastui heidän katseistaan. Kun tätä alussa ihmettelin, oli vastauksena: »Miehen pitää olla kova kuin rauta tai teräs ja voimakas kuin Saksan kotka».

Erikoisesti vierasmaalaista ihmetytti, kuinka kaikki kansallissosialistit, rikkaat ja köyhät, olivat keskenään kuin saman perheen jäseniä. Luokkarajat olivat hautautuneet umpeen. Katkeruus parempiosaisia kohtaan, mikä on tavallista kaikkialla siellä, missä marxilaisuus on saanut vaikuttaa, oli kokonaan poissa. Rikkaat olivat ystävällisiä köyhille, köyhät rikkaille. Mikään juopa ei heitä eroittanut.

Puhutaan paljon uhrautuvaisuudesta. Monasti — ehkä useimmin — se on esillä vain suurissa juhlissa ja niiden päätyttyä jälleen unohtuu. Mutta ei ainoakaan henkilö, joka on nähnyt kansallisen Saksan heräämisen ja sen taistelut marxilaisuutta vastaan, voine kieltää sitä epäitsekästä mieltä, joka elähdytti nousevaa Saksaa. Suuri aate voitti puolelleen joka päivä tuhansia ja taas tuhansia entisiä vastustajia. Väsymätön uhrimieli teki pakostakin voimakkaan vaikutuksen ja varmaan juuri tämä oli yhtenä ratkaisevimpana tekijänä kansallissosialismin valtavalle nousulle ja sen lopulliselle voitolle.

Aikoinaan olivat jokapäiväisiä Suomenkin lehdistössä tiedot verisistä yhteenotoista, joita sattui kaikkialla Saksassa. Tavallisimmin ne pantiin natsien syyksi. Ketkäpä muut niitä olisivat voineet aiheuttaa marxilaisten lumoamien virkamiesten mielestä! Tulkoon tässä kerrotuksi muuan tapaus, josta näkyy heikkenevän vastustajan raivo ja samalla se järjestelmällisyys ja herpaantumaton lujuus, jolla kansallissosialistit torjuivat kiivaimmatkin hyökkäykset.

Hitler-Jugend oli järjestänyt propagandakulkueen, joka marssi ympäri kaupunkia. SA:n tiedustelija marxilaisten joukoissa sai vihiä sitä vastaan suunnitellusta hyökkäyksestä. Nopeasti hän rientää lähimpään puhelimeen ja tekee ilmoituksen SA-kotiin, missä aina majaili joukko työttömiä SA-miehiä. Silmänräpäyksessä he ovat lähtövalmiita. Polkupyörillä, raitiotievaunuilla ja kuorma-autoilla he kiiruhtavat tapahtumapaikalle. Siellä hyökkäys on juuri tapahtunut. Ensimmäiset uhrit viruvat verissään kadulla ja hillittömän vihan sokaisemat marxilaiset jatkavat hävitystään. Nopeimmin saapuneet heittäyty-

Marxilaisia ja juutalaisia pilkkaamassa kansallissosialisteja.

vät suoraan katutaistelun pyörteeseen ainoana aseenaan keppi. Vastustaja on ylivoimainen. Se ampuu ja käyttää tikareita. Mutta sittenkin se alkaa horjua. Ruskeapuseroisten SA-miesten ilmestymisellä on ollut lamaannuttava vaikutus. Katu vallataan ja marxilaiset pakenevat joka taholle. Kansallissosialistit ovat taas kerran lyöneet vastustajansa.

Hitler-Jugendin kulkue jatkaa matkaansa aivan kuin mitään ei olisi tapahtunut. Veriin lyödyt toverit ovat poissa, mutta sitä kiivaammin sykkii nuoren kansallissosialistin sydän ja sitä palavampi on hänen uskonsa voittoon.

Tällaisia taisteluita käytiin viikosta viikkoon ja kuukaudesta kuukauteen. Joskus ne hetkeksi vaimenivat, mutta kohta taas riehahtivat entistä kiivaampina. Mutta melkein aina ne päättyivät samalla tavalla: katu jäi kansallissosialisteille! Paljon vuodatettiin verta noissa mellakoissa. Monet nuoret kansallissosialistit saivat antaa elämänsä suurelle aatteelle, mutta juuri siellä, missä uhrit olivat olleet suurimmat, kasvoivat hakaristilipun alle taajimmat joukot. Jokainen valtaus vei lähemmäksi päämäärää, jokainen kestetty isku toi uusia taistelijoita ja aina, kun kunniavartio seisoi kaatuneen kansallissosialistin paarien äressä, sykähti taisteluveljen sydän: »Ennen hakaristilippu peittäköön ruumiini kuin se minun käsistäni riistetään pois ja poljetaan maahan!»

Suuret uhraukset valmistivat tien kolmannelle valtakunnalle. Järkkymätön uhrimieli, väsymätön into ja kylmäverinen kuoleman halveksiminen olivat ne aseet, joilla kansallissosialistit taistelivat. Heidän vakaana päämääränään oli: joko marxilaisuus väis-

VELVOITUS

Loistava tähti
aikojen yöstä.
lentohon lähti.
Kertovi työstä
sankarihautojen santakummut.
Ugrien voima, miksi jo tummut?
Siskoni kaino
hautoja kitki.
Vienassa vaino,
Inkeri itki.

Miekalla mittaa Laatokan laidat,
pelloksi perkaa Aunuksen autiomaat!
Viljele Vienassa vuonojen kaidat,
soitolla soinnuta tanhuat, hallavat haat.

Soittajakansa,
nosta jo nuija!
Pirstaksi ansa,
Suomelle Ruija,
Inkeri, Aunus ja Laatokan laajat,
Karjalan korvet ja metsien taajat!

VILJO LIUS

tyy, tai me kuolemme! Kansallissosialistit kestivät ja punainen saasta lyötiin Saksasta. Eurooppa oli *tällä kertaa* pelastettu.

Kunniavartio murhatun SA-miehen paarien äressä.

Sinimustain marssi

Marssin tahdissa, jykevästi. Kirjoitt. ja sävelt. Vilho Viita.

1. On käs_kymme tää: päin seis_tä i_tä_
tuu_li_en ul_ _von_taa. O_le mies, o_le yk_si meistä, ei väisty_ä ken_kään
saa! Me o_ _lemme nuo_ _ri vah_ti käsi_var_si_en jän_te_vi_ _en ja
as_kel_ _tem_me tah_ _ _ti soi tah_tiin sy_dän_ten! 2. Jos _ten.

2. Jos Aasian ahnas kyttä
taas maatamme saalistaa,
tiin vertamme helmeillyttä
saa suoda syntymämaa.
Sen puolesta rauhan työssä
ja työssä tajstojen
me kannamme kalnaa vyössä
ja uskoa sydänten!

3. Sinimustat, puhtahin innoin
rivit tiiviiksi marssikaa!
Lujin, rautaa leikkyvin rinnoin
me tahdomme rakastaa
tätä maata, kunnes lyöty
vihamies on viimeinen.
Suur-Suomea viel' ei myöty!
Valta tää on sydänten!

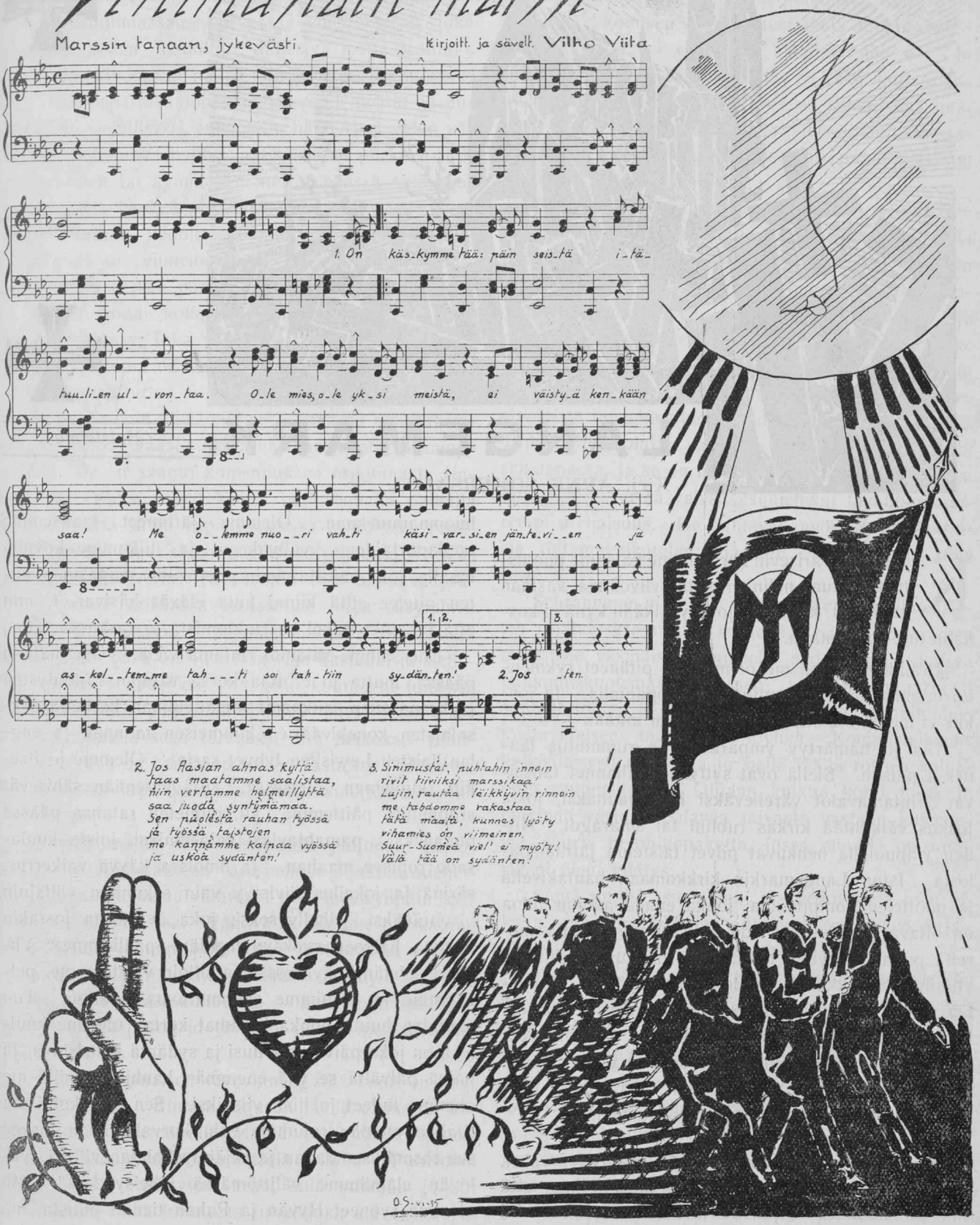

LANGEMARK.

(Muistelma).

Kirj. **ARNE SOMERSALO.**

(Jatkoa.)

Kiusatuin, värisevin hermoin me käymme puolustustaistelua nelinkertaista ylivoimaa vastaan kauhujen keskellä, joita yksikään kynä ei koskaan tule kuvaamaan.

Eräinä aamuina me olemme jo pitäneet rykmentinrintamia kokoonammutulla komppanialla. Ja joskus ei meillä ole ollut jäljellä yhtään mitään — — —

Ilta jo hämärtyy ympärilläni ja rummutus lännessä paisuu. Siellä ovat syttyneet tuhannet tanssivat rintamavalot väreileväksi helminauhaksi, josta joskus välkähtää kirkas rubiini tai smaragdi. Niiden yläpuolella hehkuvat pilvet taistelun jättiläispalosta. Istun Langemarkin kirkkomaan hautakivellä ja odottelen komppaniaa, jonka ennen aamun tuloa on oltava asemissa. Sade on tauonnut, mutta mereltä puhaltaa kylmä tuuli, joka tunkeutuu luihin ja ytimiin. Savukkeeni ovat lopussa ja märkää ruumistani kylmää. Ihon väristys kohtaa toisen, sisäisen, joka näkymättömänä hyytää kaikkien rintamamiesten verta matkalla asemiin. Se on elämä, joka panee vastalauseensa raakaan, silpovaan väkivaltaan, taistellen julman kuoleman aavistelua vastaan.

Jo kauan sitten on hämärä kääntynyt yöksi, josta taistelun jylinä paisumistaan paisuu, ilman että me jo kuukauden päivät tuohon tottuneina sitä huomaammekaan. Olemme jättäneet taaksemme puolaportaiden vyöhykkeen ja liikumme kovalla maalla, joka vajottaa vain puoliväliin saapasta ja sitten pitelee siitä kiinni kuin elävät käsivarret, niin että jokainen askel on riuhtomista ja raskasta vetoa.

Edessämme salamoi rintama vielä hyvän matkan päässä, mutta jo erottaa korva satojen räjähdysten ja kranaattien taukoamattoman ulinan keskeltä saksalaisten konekiväärien kuumeisen taonnan ja englantilaisten Lewis'ten lyhyet sarjat. Olemme jo itsekin kuoleman eteisessä, sillä yhtenään sähisevät srapnellit päittemme yli, puhjeten ratansa päässä punaisiksi, pamahtaviksi valosilmiksi, joista kuulasade ropisee maahan. Ja ilmoissa käyvä vaikerrus, särinä ja jokellus tiivistyy vain sekuntien väliajoin hirvittäväksi vihellykseksi, joka avaruutta jostakin kaukaa halkoen syöksyy meidän päällemme. Yhdessä silmänräpäyksessä me silloin vaistoamme, pelkäämme ja toimimme sanomattoman paljon. Tuo manalan huuto, jonka jo tuhat kertaa olemme kuulleet, on joka päivä yhtä uusi ja sydäntä kouristava. Ja päivä päivältä se yhä enemmän kauhistaa, sillä me olemme tulleet jo liian viisaiksi. Sen lähtökohdasta saakka meidän tajumme vain korvakuulosta laskee sen täsmällisen radan ja räjähdyskohdan villinä sykkivän elämämme välittömässä läheisyydessä. Me olemme syöneet Hyvän ja Pahan tiedon puusta, me

vanhat rintamamiehet, ja meidän hermomme ovat sairaita.

Tuossa salamana kiitävässä ja tuliseksi kuumenneen metallimassan korkeassa vihellyksessä, joka madaltumistaan madaltuu, lähestyy meitä Kohtalo, jonka hirveät kasvot me jo niin perinpohjin tunnemme. Sen lepattava loppusuhina repii meidät jo ennakkoon, sielullisesti, ennenkuin häikäisevä valon välähdys, huumaava pauhu ja sisuksiaan purkava tulivuori viiden tai kymmenen metrin päässä siitä paikasta, jossa henkeä pidätellen painamme kasvomme lujasti mutaan, tiedoittaa meille, että tämä ei ollutkaan vielä se viimeinen. Ja sitten me juoksemme, kuolema jo hetken perästä jälleen kintereillämme —

Liikun rinnan komppanianpäällikön, nuoren luutnantin kanssa, joka vasta on täyttänyt seitsemäntoista. Sattuma on tuonut meidät jälleen yhteen — kaksi vanhaa tuttua eräiltä yhteisiltä kursseilta. Hän on vanhan suvun viimeinen vesa, joka on noussut kapinaan johdon säästöaikeita vastaan ja pitkän kamppailun jälkeen saanut komennuksen esikunnasta rintamalle. Kaksi veljeä kaatui tällä samalla paikalla kolme vuotta sitten vapaajoukoissa ja kolmas Venäjällä. Hento lapsi sadan partasuun johdossa — Wilhelm von Schwerin! Itse toimin vain oppaana joukolle tässä vaikeassa maastossa, jossa eksyminen merkitsee perikatoa. Olemme matkalla »sinipisteeseen 1313», joka on olemassa vain kartalla, ja siellä kin vain sen vuoksi, että siinä kohtaavat toisensa kahden armeijaryhmän äärimmäiset siivet, mikä tekee paikan samalla sekä tärkeäksi että heikoksi. Luutnantti v. P:n on komppanioineen vastattava yhteyden säilymisestä tuon kaksinkertaisen onnettomuusluvun kohdalla.

Vaikka meillä olisi toisillemme paljonkin kertomista, me enimmäkseen vaikenemme niinkuin miehetkin, jotka väsyneinä riuhtovat itseään eteenpäin kylmässä tihkusateessa. Vähäväliä saamme paiskautua pitkällemme liejuun, joka jo on tunkeutunut vaatteiden alle, niinkuin ei niitä olisikaan. Tähyilemme tiemerkkejä ja maastokohoumia — sekä rintamaa, jonka hirvittävä jyrinä jo ympäröi meitä, niellen kaikki muut äänet.

Olen äärimmäisen varovainen, sillä tämä on vaarallista seutua. Rintamalinja on täällä olematon käsite. Vain pieniä miesryhmiä siellä täällä betonilinnakkeissa, eikä niiden välillä mitään. Puhelimet ovat täällä ylellisyystavaraa, sillä mitkään johdot eivät kestä tuota hirmuista tulta, joka kerran vuorokaudessa myllertää koko kentän niin tarkkaan monen metrin syvyydeltä, ettei kourallinenkaan savea aamusta toiseen pysy samalla paikalla. Ken tänne on tullut, ei kolmeen vuorokauteen tiedä mitään muusta maailmasta, — eikä muu maailma hänestä. Ja kun vaihto kerran saapuu, tapaa se ehkä englantilaisia, taikka — ei mitään. Tämä on sotaa, joka nostaisi tukan pystyyn oppineelta yleisesikunnalta, jos se sen itse näkisi. Mutta nyt se vain päivittelee, kun edestä ei tule tietoja.

Tuon kaksinverroin onnettoman karttapisteen olen nähnyt vasta viisi tuntia sitten — ilmasta. Mutta viisi tuntia on tässä sodassa pitkä aika. Silloin siellä oli kaksi tultasylkevää betonimöhkälettä ja sadan metrin päässä englantilaisia konekiväärejä. Ja viisisataa metriä taaempana oli suuri, harmaa linnake pataljoonan reserviä varten. Kuukausi sitten näin kuinka niitä rakennettiin, mutta silloin tähystin samanlaista taisteluvaihetta kaksi kilometriä edempänä. Tämän liitoskohdan valvonta kuuluu näet tehtävääni esikunnassa, ja se on mahdollista vain lentokoneesta. Mutta tällä kertaa vaivaa esimiehiäni tavallista suurempi uteliaisuus. He haluavat myös henkilökohtaisia rintamavaikutelmia, ja niin olen joutunut tälle retkelle.

Seuraamme miltei olematonta tietä jättiläismäisten räjähdyskraatterien keskellä. Niihin sortuminen merkitsee yksinäiselle miehelle ehdotonta ja kurjaa hukkumiskuolemaa. Noituen ja manaten auttavat sotilaat toinen toistaan läpi pienempien suppiloiden, joista nousee inhoittava löyhkä. Kompastelemme kaikenlaiseen rojuun ja jo siellä täällä rottien kaluamiin ruumiisiinkin. Ohjaan kulkua kohti tuota jo mustana varjona palavaa taivasta vastaan kuvastuvaa suurta betonilinnaketta, jossa minulla on toverilleni pieni yllätys.

Siellä pitäisi asustaman, jos tiedot vielä ovat oikeita, naapurijoukkojen äärimmäisen siiven pataljoonankomentajan — *hänen isänsä!*

Jälellä on oikeastaan enää vain matka metsikön 64 halki. Mutta metsikkö (ent.) 64 on pahamaineinen. Sen tuhat metriä silvottuja kantoja ja parhaimmassakin tapauksessa kuorittuja puuntynkiä jättää aina — niin väitetään — aukon komppaniaan. Milloin suuremman, milloin pienemmän, mutta varmasti muonitusvahvuus laskee. Ja nytkin käy siinä sellainen tanssi, että sen edustalle jäädään ensiksi lepäämään. Kilpajuoksua varten kuoleman kanssa!

Komppaniajonoa venytetään ja kaasunaamari

kasvoilla me lähdemme liikkeelle. Jo metsikön reunassa lyö meitä vastaan sanoin kuvaamaton jyrinä, räiske ja liekkien leikki tiheän savun keskeltä. Tartun toveriani kainalosta ja juoksen henkeni edestä, miesten tömistäessä takanamme. Tässä on onneksi melko kovaa pohjaa. Hengitys käy raskaasti naamarin läpi ja suonet takovat ohimoissa. Srapnellisarjat räiskyvät edessämme ja paukkuen iskevät kuulat maassa makaaviin runkoihin. Ilmassa käy yhtäjaksoinen ulina, valitus ja kiljunta, ja kohta olemme keskellä kranaattien räjähdyksiä. Aivan edestämme aukenee maa ja syöksee multaan painettujen päittemme yli tulta, savea, puunkappaleita ja vinkuvaa terästä. Hypätessäni jälleen pystyyn olen kuulevinani vääpelin takanani voihkaisevan. Hän ei nouse. Nostamme häntä, verta tulvii revitystä olkapäästä. Häntä miltei kantaen ryntäämme eteenpäin suoraan helvettiin, joka aukenee keskellä metsikköä. Juoksemme tulisessa pätsissä, jossa ilma on täynnä lentävää, kiljuvaa terästä. Tempaisen naamarin kasvoiltani kaiken uhalla ja luutnantti tekee samoin. Ohimoni ovat haljeta, sillä vääpeli käy yhä raskaammaksi, emmekä enää ole kärjessä.

Keskellä juoksua lennättää hirvittävä räjähdys takanamme meidät pitkällemme. Möhkäle, suuri kuin alasin, jysähtää kädenojentumalle eteeni. Mutta sitä ennen se on tavannut vääpelin, jota ei enää ole olemassa. Olen pökerryksissä, mutta luutnantin tempaamana nousen pystyyn ja jatkan maratonia.

Ja sitten me heittäydymme maahan. Metsikkö on läpäisty ja miehiä makaa siellä täällä, huohottaen ja yskien. Emme välitä mitään srapnelleista, jotka edelleen tanssivat ilmassa, emmekä edes harhautuneesta konekivääri suihkusta, joka suhisee ylitsemme. Vasta vähitellen tajuan kiväärien paukkeesta ja käsikranaattien räiskeestä, että ympärillämme taistellaan. Suuri betonijärkäle on nyt suoraan edessämme ja se sylkee yhtenään konekivääritulta. Kyyristellen ja ryömien kokoontuu komppania meidän taaksemme, jokaisen etsiessä maastosuojaa. Jokainen vaistoaa vaaraa, — miltä suunnalta, on mahdoton sanoa. Ruumiin levätessä jännittyvät hermot jälleen äärimmilleen.

Lapsenäänellään kiroillen tarkastaa luutnantti komppaniaansa. Kranaattikuopassa maaten kuulen hänen manailunsa ryhmästä toiseen ja miesten yksikantaisia vastauksia. Parikymmentä miestä oli tuolle pirunmetsälle liian hyvä saalis! Mutta nyt me olemme perillä. Niin, ihan varmasti perillä, ja vähän pitemmälläkin, sillä tämä on nyt jo *etulinjaa!*

(Jatkuu.)

Valkeat haudat.

Isät, poikanne seisovat tässä
nyt kummulla kirkkomaan.
— Yhä öittemme hämärässä
surun synkeät pilvet käy kulkuaan.

Yli valkean Suomen niemen
tuhat tuikkavi kynttilää.
— Iti sieluissa saastan siemen,
meni marroksi pellot ja tähkäpää.

Isät, teille ne kynttilät palaa,
on teidän ne kunniaa.
Mut' meitä ne syyttävät salaa;
kironnut meidät on kiusattu maa.

Isät, kuulitte käskyä tunnon
ja käskyä syntymämaan.
Te näytitte Pohjolan kunnon
jo taistelukentillä Missen ja Aan.

Pyhin paikoista Ahvolan kunnaat
ja Raudut ja Tampereet.
Myös urhojen uhrilunnaat
joi ankea Aunus ja Vienan veet.

Kera nousunne kontio nousi,
kera kuolonne nukkui hän.
— Sumu Aasian aroilta sousi
yli aamun, päiväksi selkenevän.

Isät, poikanne seisovat tässä
nyt kummulla kirkkomaan.
— Yhä öittemme hämärässä
surun synkeät pilvet käy kulkuaan.

Viljo Lius.

RATSUMIES HARTIKKA.

Kirjoittanut MARTTI SANTAVUORI.

III luku

Mestari Klaus.

Vihdoin tuntematon kysyi vironkielellä:

»Mikä sinun nimesi on?»

»Hartikka Yrjönpoika», vastasi Hartikka ja mittaili vierasta vilkkain silmäyksin.

»Tahtoisitko oppia miekkailemaan?»

»Kyllä, armollinen herra», vastasi Hartikka, joka sydämensä kiivaasta sykähtelystä huolimatta ehti arvioida, että tuollaista miestä oli viisainta puhutella armolliseksi herraksi. Hänhän saattoi olla kuka tahansa.

»Mikä sinun isäsi on?»

»Ratsumies. Hän on armeijassa Narvassa.»

»Entä äiti?»

»Hän asuu tuossa aivan lähellä. Minä olen oikeastaan vain heidän ottopoikansa. Oikeat vanhempani tapettiin Suomessa kaksitoista vuotta sitten, kun minä oli aivan pieni.»

»Olet siis kahdentoista vuoden ikäinen.»

»Niin olen, armollinen herra.»

»Onko ottovanhemmillasi muita lapsia?»

»On, kuusi minua nuorempaa.»

»Ja sinä tahtoisit siis oppia oivaksi miekkamieheksi?» Vieras hymyili voitonvarmana ja sillä tavoin kuin hymyilee mies, joka ymmärtää poikien sielua.

»Voi, armollinen herra, minä en mitään haluaisi niin kiihkeästi.»

»Vie minut äitisi luokse.»

Hartikka lähti hyppyjalkaa mennä viilettämään, niin että vieras sai melkein pistää juoksuksi pysyäkseen mukana. He poikkesivat kadulta pieneen kujaseen, avasivat vanhan tammioven, joka kitisi saranoillaan, jatulivat minkään eteisen läpi kulkematta suoraan Kasperi Tuomaanpojan ja Kerttuli Jaakontyttären asuinhuoneeseen. Tuossa kahdeksan kyynärän levyisessä ja kymmenen kyynärän pituisessa huoneessa asui Kerttuli-äiti kuuden lapsensa ja pienen Hartikan kanssa. Siinä oli siis kahdeksan asukasta silloinkin, kun Kasperi ratsumies ei ollut kotosalla. Liikaa tilaa siinä ei ollut, ja kuitenkin vieraan silmissä kuvastui, hänen vilkkaasti tarkastellessaan ympäristöään, ihmettelyä huoneessa vallitsevan järjestyksen johdosta.

Kerttuli tarkkaili tulijaa tutkivasti. Vieras ei varmaankaan kuulunut oppineeseen säätyyn mustasta puvustaan huolimatta, sitä otaksumaa vastaan puhui selvästi hänen pitkä miekkansa ja joustava elehtimisensä. Miekkamies hän oli, vaikka häneltä puuttuivat sen ajan aatelismiehen loisteliaat hetaleet. Kerttuli ei saanut selvää miehn ammatista, mutta hieno herra vieras kuitenkin näytti olevan, ja niinpä Kerttuli päätyi samaan tulokseen kuin nuori Hartikkakin, että oli varminta sanoa häntä armolliseksi herraksi.

»Tämä nuori miehentaimi on varmaankin teidän poikanne?»

»Niinhän se on», vastasi Kerttuli, jota tuollainen alku peloitti. Vastatessaan hän niiasi säväyn. »Mitä konnankoukkuja hän ja hänen piiskaamattomat toverinsa nyt ovat keksineet?»

Vieras hymyili, ja kun hän loi silmäyksen kärsi-

mättömästi odottavaan poikaan, välähti hänen silmissään ilo ja tyytyväisyys, aivankuin hän olisi ajatellut: Arvasinhan, minkä maan miehiä sinä olet!

»Ei hän minun tietääkseni ole ainakaan tällä kertaa mitään pahaa tehnyt. Mutta selitänpä Teille muutamalla sanalla asiani. Minä olen miekkailunopettaja, nimeltäni mestari Klaus, ja olen kotoisin Riiasta. Minä olen muuttanut tänne Tallinnaan ja minulla on alkeilla miekkailukoulu tässä lähettyvillä. Se on erään hyljätyn luostarirakennuksen osassa. Kaupunki on sen minulle vuokrannut. Minä tarvitsisin apulaisekseni pojan, joka ottaa vastaan oppilaitteni päällysvaatteet, hakee miekat ja suojalaitteet, pitää ne puhtaina, kiilloittaa ne ja yleensä auttaa minua pitkin päivää esiintyvissä tehtävissä. Ruuan hän saa minun luonani ja asunnonkin, sekä riippuen siitä kuinka menestyy, jonkin kolikon silloin tällöin. Minä luulen, että hän pysyy kyllä taskurahoissa ja voi teitäkin auttaa niillä lanteilla, mitä oppilaani hänelle palveluksistaan antavat. Minun luonani käyvät nimittäin Tallinnan rikkaimmat aatelismiehet saamassa opetusta, ainakin niin toivon ajan mittaan tapahtuvan.»

Kerttuli Jaakontytär ei ollut niin tyhmä, etteikö hän olisi ymmärtänyt, mitä tuollainen tarjous hänen kasvatilleen merkitsi. Tarjous merkitsi alhaissäätyiselle pojalle samaa kuin jos hänet olisi otettu ottopojaksi kreivin perheeseen. Ennen on jo sanottu, että Kerttuli Jaakontytär oli hyväsydäminen nainen, mutta samalla tarmokas ja kuria vaativa. Hän rakasti Hartikkaa kakeista sydämestään, eikä milloinkaan tehnyt eroa hänen ja omien lastensa välillä. Hän tunsi siis vilpitöntä surua ajatellessaan, että menettäisi pojan, johon oli jo ehtinyt kiintyä äidinpoituksen yksi suu vähemmän tekisi ratsumiehen perheen taloudessa. Tilaisuus merkitsi Hartikalle siirtymistä miekkamieheksi, mutta sellainenhan ei noina rauhattomina aikoina pannut ketään arvelemaan. Martikan olisi kuitenkin pyrittävä armeijaan niin pian kuin kynnelle kykeni. Mikä saattoikaan olla hänelle paremmin eduksi kuin perehtyminen aseenkäyttöön mestarin johdolla, saavuttaa taitoja, joita tavallinen ratsumies ei tosin tarvinnut, mutta jotka tilaisuuden tullen saattoivat viedä hänet muitten vertaistensa edelle. Sitäpaitsi hän vuosien varrella tutustuisi Tallinnan nuoriin aatelismiehiin, mikä sekin voi merkitä tiettyjä etuja tulevaisuudessa.

Tällaiset ajatukset risteilivät nopeasti Kerttuli Jaakontyttären aivoissa ja hän tukahdutti mieleensä pyrkivät epäluulot. Syvään niiaten hän vastasi:

»Armollinen herra, saatte uskoa, että minä rakastan tuota poikanulikkaa yhtä paljon kuin omiakin lapsiani ja olen koettanut hänestä miestä kasvattaa. Paljonhan ei tässä ole ollut antamista, mutta Jumala tietää, kuinka mielelläni olisin hänet pitänyt. Hän on villi ja ajattelematon, se minun pitää sanoa, ja armollinen herra tekee oikein, jos pitää häntä lujilla. Mutta rehellinen poika hän on, sen minä voin armolliselle herralle vakuuttaa. Armollisen herran tarjous on minulle suureksi kunniaksi. Enhän voi enkä tahdo sitäkään kieltää, että se myös helpottaa ruokamenoja täällä kotona, sillä eihän sotamiehen palkalla tällaista lapsilaumaa hevin elätetä.»

»Te luotatte siis minuun ja suostutte?»

»Armollisen herran ulkomuoto vakuuttaa minulle, että olen tekemisissä jalon ja rehellisen ritarin kanssa. Minä luotan teihin ja suostun puolestani tarjoukseenne. Enpä luule, että miehelläni, ratsumies Kasperillakaan olisi mitään sellaista onnenpotkua vastaan. Kuitenkin suostun vain sillä ehdolla, että Hartikka itse suostuu.»

»Voi, äiti!» huudahti Hartikka ja riensi syleilemään äitiään.

»Mitä poikaan tulee, niin siltä kohdalta on asia järjestyksessä», vastasi vieras hymyillen.

Kerttuli Jaakontytär katsoi vielä kerran tutkivasti tuntematonta. Viimeinen epäilys viipyi vielä hänen mielessään.

»Tahtoisitteko sanoa, armollinen herra, mistä te keksitte juuri minun Hartikkani?»

»Se on lyhyt juttu se. Tavallaanhan se on puhdas sattuma. Tuossa kadulla sattui äskettäin kaksi saksalaista palkkasoturiupseeria joutumaan riitaan keskenään ja he ryhtyivät taistelemaan heti paikan päällä. Minä osuin tulemaan paikalle samoihin aikoihin, mutta kun herrojen miekankäyttö oli jokseenkin kurjaa — niin niin, poika, sinä et ole kai hyvää miekankäyttöä vielä eläissäsi nähnytkään! — en viitsinyt sitä katsella. Olin jo lähtemäisilläni pois, kun katseeni sattumalta osui Hartikkaan. Huomasin, miten kaksintaistelu piti häntä jännityksessä, ja minulla on silmää, sen voin vakuuttaa, huomaamaan, kenestä voi miekankäyttäjää tulla jotakin, ja niinpä minusta oitis tuntui siltä, että tuosta pojasta jos kenestäkään jotakin tulee. Hänen liikkeensä, silmänsä, käden joustavuus. . . ah, ettehän te sitä kuitenkaan ymmärrä — hän on kerta kaikkiaan sen lajin miehiä,

sen saatte uskoa minun sanoneen. Hyvä, minä ajattelin, kun minun kerran on joku pojannulikka tähän otettava, niin mikseikäs sitten sellaista, jota työ kiinnostaa. Minä pidän ihmisistä, jotka mielellään miekkaa käsittelevät, ja valitsen aina, niin olen kautta elämäni tehnyt, itse apulaiseni. Kuka onkaan parempi passariksi kuin tuonikäinen pojannulikka, jolla on liukkaat jalat.»

Kerttuli Jaakontytär huokasi tukahtuneesti. Miekkamies, miekkamies, niin, kyllähän hän sen tiesi. Sinne Hartikan tie veisi joka tapauksessa. Mutta parempi ehkä sittenkin näin. Sai sentään pitää pojan toistaiseksi lähettyvillään, ja jos jokin menisi hullusti, niin palaahan Kasperi pian kotiin, niin että saa lapsiraukan takaisin. Eivätkä ne kolikot, mitä poika ehkä toisi kotiinsa, suinkaan olleet liikaa taloudessa.

»Sitäpaitsi», jatkoi vieras, »minä pyydän, ettette puhuttelisi minua armolliseksi herraksi, koska en ole aatelismies. Minut tuntevat kaikki nimellä mestari Klaus.»

»Niinkuin vain haluatte, ar. . . mestari Klaus», sanoi Kerttuli ja huokasi toistamiseen, tällä kerralla helpotuksesta. Miekkailunopettaja tarjosi sitten kätensä sopimuksen merkiksi ja Kerttuli niiasi syvään tarttuessaan siihen.

»Hartikan pitää astua huomenna toimeensa. Mutta sitä ennen hänen tulee saada opastusta tehtävissään ja senvuoksi odotan häntä luokseni huomenaamulla kello viisi.»

Muutamaa hetkistä myöhemmin Hartikka asteli onnellisena mestari Klaun vierellä vanhaa luostarirakennusta kohden. Pojan sydän oli tulvillaan iloa ja ylpeyttä. Hänen vilkas mielikuvituksensa rakenteli jo jos minkälaisia tuulentupia. Hän näki itsensä ritarina oiva säilä kupeellaan, näki kulkevansa pitkin Tallinnan katuja ja kuuli ihmisten kuiskivan: Tuossa menee mestari Hartikka, koko Vironmaan oivallisin ja pelottomin miekkamies!

Mestari Klaun ääni tempasi hänet näistä unelmista todellisuuteen.

»Se työ, joka sinulle tulee, poikani, on raskas ja kysyy paljon hyvää tahtoa, mutta minä luulen, että se myös takaa sinulle tulevaisuuden. Meidän päivinämme mies raivaa tiensä onneen miekallaan. Heikot ja nahjukset sortuvat, oikeat miehet lyövät itsensä lävitse vaikka kahdeksan kyynärää läpi harmaan kiven.

Nuo sanat, »kahdeksan kyynärää läpi harmaan kiven» jäivät omituisen vakavina mutta samalla merkillisen kiihoittavina soimaan nuoren Hartikan mieleen. Miten hän häpesikään nyt äskeisiä mielikuviaan! Ja aivankuin olisi arvannut pojan ajatukset mestari Klaus sanoi:

»Mestariksi ei tulla helpolla, mutta siksi tullaan varmasti hellittämättömällä työllä, *jos mies vain niin päättää.*»

»Minä tahdon koettaa parhaani», ajatteli nuori Hartikka itsekseen niin voimakkaasti, että tietämättään mutisi päätöksensä puoliääneen. Mestari Klaun huulilla väreili ymmärtäväinen hymy. Mutta Hartikka oli tehnyt päätöksensä niin pontevasti, että kyynel puristui silmäkulmaan.

Luostarin portilta hän kääntyi takaisin palatakseen huomenissa aloittamaan uutta elämänsä vaihetta.

(Jatkuu.)

Hedelmä- ja herkkutavaraliike
Valto Nieminen. HÄMEENLINNA
Suositellaan! Raatihuoneenk. 5. Puh. 336.

Tmi **JUHOLAN TAPETTI- ja VÄRIKAUPPA**
Hämeenlinna. Raatihuoneenk. 14 Puh. 187.
Ostajien etua silmälläpitäen myy paikkakunnalla edullisimmin alaankuuluvaa tavaraa.

F. J. FREDRIKSON O.Y.
Tukku- ja Vähittäisliike. Hämeenlinna

JOH. A. FREDRIKSSON Hämeenlinna.
Lasi- ja porsliinitavaroita.

Eläinlääkäri **Väinö Kaisla**
Hämeenlinna. Raatihuoneenk. 18 Puh. 678.

Hilpi Kummilan
Rakennusliike ja Sementtivalimo
HÄMEENLINNA.

Hämeenlinnan **Sähkökonepaja**
Rauhakatu 4. Puh. 570.
Korjaa ja käämii sähkökoneita. Asentaa sähköjohtoja.

O. Turunen Hämeenlinna. Linnank. 2. Puh. 604.
Liha- ja ruokatavarakauppa. *Suositellaan!*

PRIMULA Kukkakauppa
Hämeenlinna Hallitusk. 11. Puh. 295.
Alallaan suurin paikkakunnalla. SUOSITELLAAN!

Hämeenlinnan Seudun **Munanmyyntiosuuskunta i. l.** Hämeenlinna, Meijerin talo. Puh. 801.
Myi viime vuonna yli 400,000 kpl. munia Hämeenlinnaan.

Jääkärin juttuja.

Aa-joen taistelussa oli muuan suomalainen jääkärikomppania majoitettu erääseen kylmään kenttäkirkkoon. Ryssät olivat saaneet tietää tämän ja koettivat kaikin voimin häiritä jääkärien hyvin ansaittua lepoa. Granaatit ja shrapnellit putoilivat hyvässä tahdissa kirkon ympärille, mutta ryssien sotataidosta johtuen, lensivät ammukset kauas kirkosta tai jäivät räjähtämättä. Eräs jääkäri tervaili suksiaan aivan kirkon vieressä. Yht'äkkiä kuului »kapsäkin» vihellys, jääkäri kyyristyi kaikkien taiteen sääntöjen mukaan ja odotti räjähdystä. Samassa hän tunsi, kuinka hän alkoi kohota ilmaan, kunnes töksähti jälleen onnellisesti maakamaralle. Granaatti oli pudonnut siihen samaan mättääseen, missä ystävämme istui suksiaan paahtamassa. Ammus ei lauennutkaan ja hän istuutui rauhallisesti samaan paikkaan, mutta sillä eroituksella, että istuin oli entistään parempi. Lopetettuaan työnsä tyhjensi jääkärimme »tuolinsa» vaarallisista aineista ja kas, sieltä löytyikin kirjelappunen, jossa luki aivan selvällä suomenkielellä: »Terveisiä Helsingistä!»

*

Saksalaiset upseerit eivät yleensä arkailleet antaa vaikeitakin määräyksiä. Seuraava tapaus olkoon siitä osoituksena:

»Puhutteko saksaa?» kysyi kapteeni Bade jääkäri J:ltä heti tämän tultua Lockstedtiin.

»En herra kapteeni!» oli vastaus.

»Huomenna teidän täytyy puhua!» kuului kapteenin käsky.

JUKKA KUUSISTO suomalainen Taidevalokuvaamo HELSINGISSÄ Unionink. 45. Puh. 92173

Sinimusta!

Taistele uskon jalo taistelu, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu.

Tervehdyksin

E. Kurki-Suonio. Hämeenlinna.

Mitä tapahtuu rajan takana?

Tyhjentävän esityksen Itä-Karjalan oloista antaa AKS:n julkaisema loistavat arvostelut saanut teos

"Itä-Karjala"

Sinimustat saavat järjestönsä välityksellä teoksen huomattavalla alennuksella.

Akateeminen Karjala-Seura.

Etelä-Hämeen Osuusliike r.l.

Hämeenlinna

Oppikoulujen V-luokkalaiset.

Kevätkausi on luokkamerkkien tilausaika. Laatikaa ajoissa piirustukset ja pyytäkää allekirjoittaneelta hinta-ilmoituksia.

Valmistan kaikenlaisia seurojen ja yhdistysten jäsenmerkkejä ja urheilukilpailuihin sopivia palkintoesineitä.

Täydellinen kultasepänliike.

OSSIAN HOPEA Porvoo.

Järjestötoiminta

Keskusjohto, Helsinki, Mikonkatu 15. A. Puh. 20 306. Auki 11—13.

SM HÄMEENLINNA.

Tammikuun 18 p:nä oli Hämeenlinnan sinimustien iskuryhmä järjestänyt kerhoillan IKL:n huoneistoon.

Kellon lähetessä 19 alkoivat heimokansojen ja sinimustin värein koristetut huoneet täyttyä nuorisosta. Alkusoiton jälkeen lausui Po:n Ps kutsuvieraat ja sinimustat tervetulleiksi kevätkauden ensimmäiseen kerhoiltaan. Tämän jälkeen saatiin kuulla lausuntaa ja mielenkiintoinen esitelmä Kyösti Vilkunasta ajankohtaisena kirjailijana ja hänen kirjallisesta toiminnastaan ja elämänvaiheistaan. Lyhyen kahvitauon jälkeen nousi puhujapaikalle toimittaja H a r k k i l a joka puhui vaikuttavia sanoja maanpuolustuksesta. Myrskyisten suosionosoitusten tauottua esitti eräs nuori sinimusta yksinlaulua. Ohjelmassa seurasi sitten väliaika, jonka jälkeen eräät sinimustat esittivät 2-näytöksisen näytelmän »Kommunistien kokous Pöllölässä».

Rj-kurssit olivat Po:ssa tammikuun 10—13 p:inä. Kurssin johtajana toimi Pj H. N. L a a m a n e n ja muina luennoitsijoina Keskusjohdon jäsen T. L a i n e sekä eräät Po:n omista johtajista. Kurssin vahvuus vaihteli 25—35 sinimustaan. Luentojen aiheet käsittelivät pääasiallisesti paikallisosaston sisäisiä asioita.

Po:n valatilaisuus oli järjestetty 25. 1. 35.

SM VIIPURI.

18. 1. ja 21. 1. järjestimme alokkaillemme kurssi-illat, joissa luennoitsijoina toimivat paikallisjohdon jäsenet.

Valatilaisuuteen 25. 1. kokoontui Po:n sinimustia noin 150. IKL:n Viipurin alueen huoneistoon klo 20. Aluksi laulettiin yhteisesti »Luo lippujen», jonka jälkeen maist. E. H i r v o n e n piti valapuheen teroittaen mieliin erikoisesti sitä uskollisuutta, jolla jääkärit täyttivät kerran vannomansa valan. — Tämän jälkeen astuivat vannojat lipun ääreen. Lausuttiin V. A. Koskenniemen »Vala» ja heti sen jälkeen otti Pj SM-valan vastaan. Nyt seurasi yhteisesti laulettu »Kuullos pyhä vala. .». Lyhyt, tuskin ½ tuntia kestänyt, mutta erittäin lämminhenkinen valanvannontatilaisuus lopetettiin laulamalla »Kytösavun aukeilla mailla. . .». — Isänmaa oli saanut 53 uutta, henkeen ja vereen saakka uskollista taistelijaa riveihinsä.

SmPrj.

SM HAMINA.

Vapaussodan alkamisen vuosipäivänä olivat Haminan sinimustat järjestäneet vanhemmilleen ja IKL:n jäsenille yhteisen illanvieton. Ohjelmasta mainittakoon Pj Heimo R a n t a l a n tervehdyssanat, Rj Annikki J o e n s u u n puhe vapaussodan sankareista ja heidän velvoittavista töistään ja toinen innostava puhe SM:sta ja IKL:stä. Paitsi innostavia lauluja, kuultiin vielä runo ja kertomus. Tilaisuus päättyi Maamme-lauluun.

SM SAVONLINNA.

Savonlinnan Sinimustien juhla on Seurahuoneessa 23 p:nä helmikuuta. SM:n päällikkö, pastori Elias S i m o j o k i saapuu puhumaan. Tulkaa kuulemaan kansallisen ylösnousemuksen julistusta!

SM OULU.

Tiistaina tammikuun 29 p:nä järjesti Oulun SM kerhoillan IKL:n huoneistossa. Tilaisuus aloitettiin laulamalla »Luo Lippujen», jonka jälkeen yliopp. O h t o n e n esitelmöi Karjalasta.

Väliajan jälkeen puhui yliopp. P. V a p a a s a l o ylioppilaiden toiminnasta yliopiston suomalaistuttamiseksi. Myöskin hän esitti piirteitä SM-johtajastamme, pastori Simojoesta, AKS:n johtajasta, maisteri Helasesta, ja Viron Vapaussoturien johtajasta Sirkistä.

Puheensa lopetti Vapaasalo kehoittaen sinimustia uhrimieleen, jotta voisimme kunnialla seurata Siven'in viitoittamaa uraa.

Tilaisuus loppui yhteisesti laulettuun »Valaan».

Oulun Sinimustat osallistuivat ylioppilaiden täällä torstaina 31. 1. järjestämään soihtukulkueeseen, joka lähti Oulun Lyseon pihalta, marssien kierroksen keskikaupungilla tehtyään täkäläisen, jo kuolleen suomalaisuustaistelijan, Kivekkään haudalle. Sieltä palasi kulkue takaisin Lyseolle, jossa hajaannuttiin.

Prj.

SM HAAPAMÄKI.

Aloimme täällä Keski-Suomessakin uuden vuoden taistelun merkeissä. Sitä varten järjestimme 17 p:nä tammikuuta puhetilaisuuden Haapamäen Nuorisoseuran talon, jonka arki-illasta huolimatta oli täyttänyt runsaslukuinen yleisö. Ohjelma oli lyhyt, mutta sitä innostavampi. Tervehdyssanat lausui Pj Ilmari V a i s s i. — Yhteisesti lauletun »Luo lippujen» jälkeen astui yleisön osoittaessa suosiotaan sinimustaveli Erkki E r v a s t puhumaan. Tunnetulla, vakuuttavalla tavallaan pitämässä puheessaan sai hän varmasti »tunnot rikki» kuulijoiltaan, jotka usein suosionosoituksilla keskeyttivät hänen esityksensä.

Väliajan ja yhteisesti lauletun »Mustapaitain marssin» jälkeen puhui veli E r v a s t toistamiseen, jonka jälkeen yhteisesti laulettiin »Karjalan marssi». Lopuksi kohotettiin kolminkertainen eläköön suurelle, ihanalle Suomelle.

Prj.

SM NURMES.

SM Nurmes perustettiin syyskuun 7 p:nä 1934. Jäsenmäärän kasvu todistaa ilahduttavaa harrastusta suureen aatteeseemme. Kerhoiltoja on ollut runsaasti. Alkanut vuosi antakoon toimintamme jatkua entistä innokkaampana ja siunauksellisempana!

SmPrj.

SM KOKEMÄKI.

Kokemäen SM perustettiin vasta viime marraskuussa. Marras- ja joulukuu kuluivat vilkkaan toiminnan ja sisäisen lujittamisen merkeissä. Po:n jäsenmäärä kasvaa päivä päivältä. Tämä osoittaa, että entisen Teljan vaiheilla elää nuorisoa, joka kykenee innostumaan Isänmaan suuriin asioihin.

28. 1. -35 oli Po:n kerhoilta elokuvateatteri Kinossa. Ohjelma aloitettiin laulamalla »Oi kallis Suomenmaa». Pj Erkki S a r a m o lausui sinimustat tervetulleiksi puhuen kansamme velvollisuuksista heimoveljiämme kohtaan. Tämän jälkeen vannoi 10 sinimustaa valan, jonka Pj Erkki Saramo otti vastaan. Ohjelman ensimmäinen osa päätettiin laulamalla »Kuullos pyhä vala». Väliajan jälkeen laulettiin »Vilppulan urhojen muistolle», minkä jälkeen Prj Heikki A l a - N a a t u puhui. Kun vielä oli keskusteltu Po:n tulevasta toiminnasta, päätettiin ilta »Maamme» lauluun.

10. 2. -35 klo 14 on Po:n juhlatilaisuus Kinossa. Ohjelmassa puheita, torvisoittoa, laulua, lausuntaa y.m.

Prj.

SM OULAINEN

Pikkusinimusta-osasto perustettiin 6. 1. Siihen otettiin aluksi vain poikia. Omat säännöt laadittiin.

25. 1. oli kerho-ilta sk:n talossa. Tilaisuudessa oli Po:n edustajan kertomus Helsingin-matkastaan ja yhteislaulua. Tytöt tarjosivat kahvia. — 10 alokasta liittyi järjestöön; valapuheen piti SmAj S y r j ä n e n, lupauksen otti SmPj P i i p p o. Lopuksi laulettiin »Termopylain marssi».

Prj.

SM RAUTALAMPI.

Alkaneen vuoden ensimmäinen kokous pidettiin Rautalammin sk:n talossa. Tilaisuudessa oli runsaasti uusia jäseniä. Kun aluksi oli laulettu »Vilppulan urhojen muistolle», luki paikallisjohtaja SM-päällikön uuden vuoden tervehdyksen. Ensimmäisen kerran ilmestyi Po:n veljeslehti »Isku», jonka luki sen toimittaja sm. Tyyne M a n k o n e n. Loppuilta kului reippaita taistelulauluja laulaen.

T:mi G. CALABRESE
SALKKU- JA MATKATARPEIDENTEHTAAN MYYMÄLÄ
Turku. Yliopistonk. 29.

Suomen Meriliiketoimisto
Turku. Speditio-
asioimis- ja laivanmeklaamo
K o n t t o r i

Sytyttäkää IKL:n tulitikulla
(sinimustalla)
Polttakaa IKL:n savukkeita
Juokaa IKL:n kahvia
(1/4 kg käärössä)
Tarttukaa IKL:n kynään
Kirjoittakaa IKL:n paperille
Osottakaa IKL:n kuoressa
Kantakaa IKL:n emaljimerkkiä

SUOSIKAA -tavaroita
KÄYTTÄKÄÄ -tavaroita
KYSYKÄÄ -tavaroita

Koko maassa sama hinta.

IKL:n Kauppa Oy.
Helsinki, Mikonkatu 15 A.
P. 26404 ja 20306 (sarja)
Sähköosote: I k l o y, H e l s i n k i

KOULULAISET
muistakaa meitä ostaessanne kirjojanne ja koulutarpeitanne.
Etelä-Pohjanmaan Kirjakauppa
Seinäjoki puh. 242.

Seinäjoen Kemikalikauppa
Kirkkokatu 3 - Puh. 138
Paikkakunnan suurin erikoisliike.

Mallaskosken Tehtaat,
Seinäjoki Puh. 68.
V a l m i s t a a maakunnassamme parhaat **Mallas- ja Virvoitusjuomat.**

Uutta hyväksyttyä mallia
LOTTAPUKUKANGASTA
valmistaa
Seinäjoen Kehruu- ja Kutomatehdas O.Y.
S e i n ä j o k i.

B. KETURIN Kultasepänliike
SEINÄJOELLA
on e d u s t a v i n

Pohjois-Suomen Sähkö Oy. *Seinäjoki*
Suorittaa kaikkea sähkö- ja radioalaan kuuluvia töitä.

Seinäjoen Osuuskauppa r. l.
Seinäjoki
Paikkakunnan monipuolisin liike.

Seinäjoen Säästöpankki
ON
EDULLISIN TALLETUSPAIKKA
SEINÄJOELLA

Osuuskunta Itikka r. l.
on Etelä-Pohjanmaan maanviljelijäin omistama lihan tukku- ja vähittäisliike.
Suosittelemme makkaratuotteitamme.

Kuortaneen Säästöpankki
Kuortane
Maksaa korkeimman käyvän talletuskoron.

Villalankoja, Mattolankoja, Karvalankoja ja Huopasaappaita
valmistaa
LANKILANKOSKEN HUOPATEHDAS, Lapua

Lapuan Säästöpankki
Lapua.
Pääkonttori kirkolla. Avoinna klo 10—14.
Tiistenjoen konttori. Avoinna klo 11—14.
Maksaa aina korkeimman käyvän koron.

Lapuan Huonekalutehdas Lapua. Puh.
Valmistaa kaikkia alaansa kuuluvia tavaroita, sekä painijain voimistelumattoja erikoistäytteellä.

Alavuden Apteekki Omistaja **T. MARTIKAINEN** Alavus.

EINO HEIKKILÄ Hämeenlinna Raatihuoneenk. 19. Puh. 805
Runsas valikoima pukimia naisille ja herroille. *Lyhyttavaroita.*

T:mi Hanna Hakala.
Kangaskauppa ja Kutomaliike Hämeenlinna.

Lassilan tila.
VANAJA.

Isänmaallinen P. 70. Autoasema. Hämeenlinna
Seisontapaikat torin ylälaidassa sekä asemalla, odotushuoneesta tultaessa oikealla puolella. *Huom! Tuulilasissa 70.*

T:mi Juho Fagerin *leipää suositellaan.*
Saatavana Paavonkulmassa ja jälleenmyyjiltä eri puolilla Hämeenlinnan kaupunkia.

Vanha-Lapion tila, Vanaja.
Erilaisia maataloustuotteita.

Lammin Osuuskauppa.
Paikkakunnan suurin ja monipuolisin tavaratalo.

JUHO ALÉNIN **Välitys- ja Kiinteistötoimisto.**
Halkosaha. Sähkömankeli. HÄMEENLINNA.

SANOMALEHTI „UUSIMAA"
PORVOO, RUNEBERGINK. 33
PUH. TOIMITUS 274, KONTT. 127
Uudenmaan vanhin suomenkielinen maaseutulehti. Edullinen ilmoitusväline.

UUSIMAAN KIRJAPAINO
PORVOO, RUNEBERGINK. 33.
PUHEL. 127
Suorittaa kaikkea alaan kuuluvaa työtä huokealla.

Oy. A. Gust. Skogster Hämeenlinna.
Tuontitavarain ja kotimaisten tehdastavarain tukku- ja vähittäisliike.
RAUTA-, RAKENNUS- ja TALOUSTAVARAIN osasto
KANGASOSASTO
SIIRTOMAATAVARAOSASTO
LASI-, SÄHKÖ- ja RADIO-osasto
URHEILU- ja AMPUMATARVIKEosasto.

Temppelik.15 A
K Loimaranta

POHJOLAN SUUNTA

IKL:n Oulun, Raahen, Kainuun ja Pohjolan piirien äänenkannattaja.

Ilmestyy Oulussa 6 kertaa viikossa aamulehtenä.

Pirteä uutislehti: Poliittiset tapahtumat
Paikalliset ja yleiset uutiset.

Suuri lukijakunta.

Laaja levikkialue: Edullinen ilmoituslehti.

Pohjolan Suunta, Oulu, Albertink. 9. Puh.: konttori 1294, toimitus 1291 ja 1292.

Suomen heimon suuri päivä ei ole vielä koittanut, Karjalan kansa huokaa sortajan kahleissa, mutta osa sen jäsenistä on pelastunut Suomi-äidin turviin. Tämä pakolaisnuoriso on se „huutavan ääni korvessa", joka jatkuvasti muistuttaa heimonsa olemassaolosta.

Kansalainen!

Jos tahdot kirkastaa itsellesi oikean kuvan rajantakaisesta Karjalasta, niin tilaa

Karjalan Vapaus.

Tämä lehti on karjalaisen heimon äänenkannattaja, pakolaisten omintakeinen kuukausijulkaisu ja vaalii se heidän kansallisia pyrintöjään.

Lehden tilaushinta on Smk. 25:— vuodessa ja saa sen tilata asiamiehiltä, kirjakaupoista, postitoimistoista ja suoraan lehden toimistosta, osoite: Huopalahti, puh. 48004.

Hinta 2:—

Porvoo 1935, Oy. Uusimaan Kirjapaino.